

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 19/2020

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 6^η Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Παρασκευή και ώρα 9:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρών: **Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος**
2. Μέλη: **Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης**
Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Μαρία Στυλιανίδη

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγήτρια: Αναστασία Θεοδωρακοπούλου, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Αναστασία Θεοδωρακοπούλου, καθώς και η προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22-01-2020 αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ΠΕ Ημαθίας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) που παρελήφθη στις 10-02-2020 (αριθ. πρωτ.

εισερχ. 832), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το από 26-02-2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το υπ' αριθ. πρωτ. 142108(1000)/04-03-2020 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 1223/26-02-2020 και 1354/04-03-2020 αντίστοιχα) και τα συνημμένα σε αυτά έγγραφα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν στη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης, για το Α' τρίμηνο του σχολικού έτους 2019-2020, και ειδικότερα για την υλοποίηση δέκα (10) δρομολογίων κατά την περίοδο από 09-12-2019 έως 13-03-2020 (ήτοι εκατόν δέκα οκτώ (118) ημερών εκτέλεσης), λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ' του ν. 4412/2016.

Ι. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την με αρ. 5/02-09-2019 (ΑΔΑΜ: 19PROC005502130 2019-09-02) διακήρυξη η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προκήρυξε δημόσιο ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων του άρθρου 5 του ν.4412/2016, για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022, προϋπολογισθείσας δαπάνης 15.423.237,33€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης, με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη οικονομική προσφορά βάσει τιμής, στα κάτωθι τμήματα:

Α/Α Τμήματος / Δρομολογίου	Μέγιστο κόστος δρομολογίων (540 σχολ. ημέρες)	Δικαιώματα Προαίρεσης			Γενικό Σύνολο
		10% ή 20% για τροποποίηση	Παράταση 5 μηνών	Σύνολο προαιρέσεων	
1 (δρομολ. 1-46)	2.592.275,40	259.227,54	360.038,25	619.265,79	3.211.541,19
2 (δρομολ. 47-62)	1.284.141	128.414,16 (10%)	178.353,00	306.767,16	1.590.908,76
3 (δρομολ. 63-82)	1.654.052,40	165.405,24 (10%)	229.729,50	395.134, 74	2.049.187,14
4 (δρομολ. 83-85)	94.424,40	9.442,44 (10%)	13.114,50	22.556,94	116.981,34
5 (δρομολ. 86-130)	1.957.710,60	195.771,06 (10%)	271.904,25	467.675,31	2.425.385,91
131-235 (μεμονωμένα δρομολόγια)	2.273.594,40	454.718,88 (20%)	315.777,00	770.495,88	3.044.090,28
ΣΥΝΟΛΑ (ΑΝΕΥ ΦΠΑ)	9.856.198,80	1.212.979,32	1.368.916,50	2.581.895,82	12.438.094,62
ΣΥΝΟΛΑ ΜΕ ΦΠΑ	12.221.686 51	1.504.094 36	1.697.456,46	3.201.550,82	15.423.237,33

Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 3^η Σεπτεμβρίου και ώρα 08:00 μ.μ. και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 3^η Οκτωβρίου 2019 και ώρα 14:30 μ.μ.

1.1. Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 28-08-2019, όπου δημοσιεύθηκε στις 29-08-2019, με αριθμό 2019/S 166-406854. Συνακόλουθα, η εν λόγω διακήρυξη αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 03-10-2019 με αριθμό συστήματος 78598. Επίσης, περίληψη αυτής δημοσιεύτηκε στον εθνικό τύπο και αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

1.2. Σύμφωνα με την με αρ. 2805/23-12-2019 απόφασή της (ΑΔΑ: ΨΩΩ97ΛΛ-Ο6Χ), η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας:

Α. Ενέκρινε το από 8-10-2019 έως 10-12-2019 Πρακτικό Ι (αξιολόγηση Δικαιολογητικών Συμμετοχής — Τεχνικών Προσφορών) του ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 (με δικαίωμα τετράμηνης παράτασης), προϋπολογισμού 15.423.237,33 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης, και σύμφωνα με τους λόγους που αναφέρονται στο ανωτέρω πρακτικό, κήρυξε:

- την προσφορά του ΚΤΕΛ ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ως μη προσήκουσα και μη νόμιμη.

- την προσφορά του «ΚΤΕΛ ΑΣΤΙΚΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ως μη προσήκουσα και μη νόμιμη.

- την προσφορά του «ΚΤΕΛ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΝΑΟΥΣΗΣ», ως μη προσήκουσα και μη νόμιμη.

- την προσφορά του «ΡΑΛΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ», ως μη προσήκουσα και μη νόμιμη.

Τον ανωτέρω Διαγωνισμό ως άγονο, λόγω απόρριψης όλων των προσφορών που κατατέθηκαν.

Β. Ενέκρινε την επανάληψη του διαγωνισμού, με τη διενέργεια ανοιχτής διαδικασίας άνω των ορίων, για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 (με δικαίωμα τετράμηνης παράτασης), προϋπολογισμού 15.423.237,33 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 12.438.094,62€, ΦΠΑ: 2.985.142,70€), με τους ίδιους όρους της αρχικής διακήρυξης.

1.3. Κατά της ως άνω με αρ. 2805/23-12-2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατόπιν της κοινοποίησής της στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, κατατέθηκαν την 13-01-2020 τέσσερις (4) προδικαστικές προσφυγές, οι οποίες διαβιβάστηκαν αρμοδίως στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών.

2. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Α' Βάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, με το με αρ. πρωτ. Φ24/16140/06-12-2019 έγγραφό της με θέμα: "Μεταφορά μαθητών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα κολύμβησης του Υ.ΠΑΙ.Θ." απέστειλε στην Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας (αρ. πρωτ. εισερχομένου 772471(3302)/09-12-2019) πίνακα υλοποίησης του προγράμματος κολύμβησης μαθητών Δημοτικών σχολείων για την Α' περίοδο του σχ. έτους 2019-2020, από 09-12-2019 έως 13-03-2020, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για την μεταφορά των μαθητών, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 8, άρθρ. 63, του

ν. 4415/2016. Ο ως άνω πίνακας διαβιβάστηκε από την Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος στην Διεύθυνση Οικονομικού & Ανθρώπινων Πόρων της ΠΕ Ημαθίας με το με αρ. πρωτ. 772471(3302)/17-12-2019 (αρ. πρωτ. εισερχομένου 817546(6389)/27-12-2019) έγγραφο.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας απέστειλε το υπ' αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22-01-2020 έγγραφο-αίτημα προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., με συνημμένο σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαπραγμάτευση, που παρελήφθη από την Αρχή την 10-02-2020 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 832) – ήτοι με σημαντική χρονική καθυστέρηση καθώς εκ παραδρομής απεστάλη σε εσφαλμένη ταχυδρομική διεύθυνση. Με το εν λόγω έγγραφο η αναθέτουσα αρχή αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν στη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης, για το σχολικό έτος 2019-2020, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ' του ν. 4412/2016, επικαλούμενη, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“[...] Στις 2 Σεπτεμβρίου 2019 η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας - Π.Ε. Ημαθίας, προκήρυξε διεθνή ηλεκτρονικό δημόσιο διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022, προϋπολογισθείσας δαπάνης 15.423.237,33€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης, [...].

Η σχετική διακήρυξη με αρ. 05/2019 (ΑΔΑΜ: 19PROC005502130) δημοσιεύθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ 3/10/2019 με α/α Συστήματος 78598, στάλθηκε στην επίσημη εφημερίδα Ε.Ε. στις 28/08/2019 (αρ.πρωκ. 2019/S166406854 – ΑΔΑΜ 19ΠΡΟΨ005502044), στο ΚΗΜΔΗΣ στις 2/9/2019 και στον ελληνικό τύπο και στη Διαύγεια (ΑΔΑ: 6ΟΙΔ7ΛΛ-ΩΕΣ).

Ο ηλεκτρονικός διαγωνισμός διενεργήθηκε στις 08-10-2019.

Κατά την ολοκλήρωση του 1ου σταδίου ηλεκτρονικής αποσφράγισης, ελέγχου και αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών του εν λόγω διαγωνισμού, σύμφωνα με την αρ. 2805/2019 απόφαση της Ο.Ε (ΑΔΑ: ΩΔΕΤ7ΛΛ-ΩΣΕ)

Α) εγκρίθηκε το από 08-10-2019 έως 10-12-2019 πρακτικό 1 της Επιτροπής Διαγωνισμού περί ηλεκτρονικής αποσφράγισης, ελέγχου & αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής & τεχνικών προσφορών

Β) Απορρίφθηκαν οι προσφορές των οικονομικών φορέων του ΚΤΕΛ ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ως μη προσήκουσας και μη νόμιμης.

Του «ΚΤΕΛ ΑΣΤΙΚΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ως μη προσήκουσας και μη νόμιμης.

Του «ΚΤΕΛ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΝΑΟΥΣΗΣ» ως μη προσήκουσας και μη νόμιμης.

Του «ΡΑΛΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» ως μη προσήκουσας και μη νόμιμης.

Γ) Κηρύχθηκε ο διαγωνισμός άγονος λόγω απόρριψης όλων των προσφορών που κατατέθηκαν

Δ) Εγκρίθηκε η επανάληψη του με τους ίδιους όρους.

Σημειώνεται δε ότι μετά την έκδοση της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής και την κοινοποίησή της στους οικονομικούς φορείς κατατέθηκαν στις 13-01-2020 προδικαστικές προσφυγές και από τους τέσσερις φορείς κατά της απόφασης της οικονομικής επιτροπής οι οποίες διαβιβάστηκαν στις 13-01-2020 από την υπηρεσία μας στην Αρχή εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών.

Με την έναρξη του νέου σχολικού έτους 2019-2020 και μετά την επικαιροποίηση των στοιχείων μεταφοράς μαθητών από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ημαθίας δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών για τη διεξαγωγή της κολύμβησης και ως εκ τούτου διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας το αριθμ.772471 (3302)/17.12.2019 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου έγγραφο του Τμήματος Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης, που αφορά την ανάθεση δέκα (10) νέων δρομολογίων για το σχολικό έτος 2019-2020, προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20% 4.667,52 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Όσον αφορά τα ανωτέρω νέα δρομολόγια που αφορούν το αίτημά μας και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ.2 του Ν. 4286/2014 (Α'194) περί ανάθεσης νέων δρομολογίων σε συνδυασμό με το άρθρο 2 κεφάλαιο Γ παρ.2 περ. ζ της αριθ. 50025/19.9.2018 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4217/Β'/26.9.2018) και τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν.4625/2019 (Α' 139), για την ανάθεση των νέων δρομολογίων εξαιτίας νέων αναγκών που προέκυψαν μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού και που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπήρχε σε προγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις π.χ. Ν.4415/2016), αιτούμαστε την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2γ του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) επισημαίνοντας τα εξής:

1) Τα δρομολόγια αυτά προέκυψαν μετά την προκήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού σύμφωνα με τα νέα στοιχεία μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2019-2020 όπως αυτά διαβιβάστηκαν με το αριθ. πρωτ. Φ.24.16140/16.12.2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ημαθίας, στο Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης και ως εκ τούτου αποτελούν απρόβλεπτα για την υπηρεσία γεγονότα.

2) Εκτός των ανωτέρω το κατεπείγον του αιτήματος απορρέει και από το θεμελιώδες δικαίωμα του ανηλίκου για ακώλυτη πρόσβαση στη δωρεάν παιδεία (άρθρα 16 και 21 του Συντάγματος και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, Α' 192), επιταγές που διαγράφουν οι συνταγματικές διατάξεις και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης. [...]"

4. Σημειώνεται δε ότι, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αρχής το ως άνω αίτημα συμπληρώθηκε με το από 26-02-2020 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το υπ' αριθ. πρωτ. 142108(1000)/04-03-2020 έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 1223/26-02-2020 και 1354/04-03-2020 αντίστοιχα) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ΠΕ Ημαθίας, σύμφωνα με τα οποία η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει, μεταξύ άλλων τα κάτωθι:

“[...] Με το αριθ. πρωτ. Φ.24.16140/6.12.2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ημαθίας, διαβιβάστηκαν στο Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης τα νέα στοιχεία μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2019-2020, που αφορούν τη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης.

Με το αριθ. πρωτ. 772471(3302)/17.12.2019 έγγραφο του Τμήματος Δια βίου Μάθησης (αριθ. πρωτ. εισερχ. 817546(6389)/27.12.2019) διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας ο πίνακας των κοστολογημένων δρομολογίων με ενδεικτική τιμή καυσίμου (Σεπτεμβρίου 2019), προκειμένου να προϋπολογισθεί η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης. και να ξεκινήσει η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης.

Επειδή στις 30-6-2019 δεν βρίσκονταν σε ισχύ συμβάσεις μεταφοράς μαθητών, που να αφορούν το αντικείμενο της κολύμβησης στη συγκεκριμένη περιοχή (Νάουσα), οι νέες αυτές ανάγκες που προέκυψαν μετά την προκήρυξη του διεθνούς διαγωνισμού δεν μπορούσαν να καλυφθούν με παράταση συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 4625/2019 (Α'139).

Σύμφωνα με το άρθρου 63. παρ. 2, του Ν. 4415/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 του Ν.4445/2016, άρθρο 108 του Ν. 4485/2017, άρθρο 45 του Ν. 4508/2017, άρθρο 3 του Ν. 4528/2018, και το άρθρο 21 του Ν. 4563/2018 η ανάθεση των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών για τη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης γινόταν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, άρθρο 32 του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ/147), και κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων περί έγκρισης της διαδικασίας από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

Εφόσον δεν υφίσταται πλέον η ανωτέρω δυνατότητα κατά τις διατάξεις του Ν. 4625/2019 (Α'139), εκτός αν υπάρξει τροποποίηση, η υπηρεσία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αντιμετωπίζει τα εν λόγω δρομολόγια ως νέες ανάγκες, που προκύπτουν μετά την προκήρυξη του διεθνούς διαγωνισμού, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη. Θα συμπεριληφθούν επομένως στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των νέων δρομολογίων του διεθνούς διαγωνισμού. Ωστόσο τα δρομολόγια κολύμβησης αποτελούν ιδιαίτερη περίπτωση, διότι δεν αφορούν συγκεκριμένες επαναλαμβανόμενες ανάγκες.

Τέλος, σχετικά με το αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22.01.2020 αίτημα σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, δρομολογίων μεταφοράς μαθητών α' περιόδου σχολικού έτους 2019-2020, το υπόλοιπο της μετακίνησης αφορά (κατά το χρόνο παροχής της σύμφωνης γνώμης της αρχής), μία ημέρα εκτέλεσης για κάθε δρομολόγιο [...]”.

II. Νομικό πλαίσιο

5. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: “[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν

στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...].”

6. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.4412/2016 “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” ορίζει:

“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α’ και β’, ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

7. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

8. Στο άρθρο 5 “Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)” του ν. 4412/2016 (Α’ 147) προβλέπεται ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.350.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 139.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α’ προϊόντα,

γ) 214.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α’,

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙΙ του Προσαρτήματος Α’”.

9. Οι διατάξεις του άρθρου 6 “Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο

5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ. 1, 3 και 9 του ίδιου νόμου ορίζουν:

“Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β ' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

10. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

11. Στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4625/2019 (ΦΕΚ Α' 139/31.8.2019), οι οποίες διέπουν τη μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019 – 2020, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών έως την έναρξη του σχολικού έτους 2019 - 2020 διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι 30.6.2020.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες: α) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς, β) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών, γ) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, δ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες ή προσωρινοί ανάδοχοι στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει έως 30.6.2020, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2019. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. [...]”.

12. Περαιτέρω, στην παράγραφο 4 του άρθρου 49 (περί μεταφοράς μαθητών δημοσίων

σχολείων) του ν. 4274/2014 (ΦΕΚ Α' 147), ως προστέθηκε και ισχύει από 11.9.2014 με την παράγραφο 2 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4286/2014 (ΦΕΚ Α' 194), προβλέπονται τα εξής: "4. Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύνανται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού."

13. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 1, παρ. 5 "Μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δικαιούμενοι δωρεάν μεταφοράς" της με αριθμ. 50025 (ΦΕΚ Β' 4217/26.09.2018) ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες" ορίζονται τα κάτωθι:

"5. Η μεταφορά των μαθητών για την εφαρμογή του αντικειμένου της κολύμβησης, στο πλαίσιο του μαθήματος Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, από τις σχολικές μονάδες προς τα κολυμβητήρια και αντίστροφα, αφορά στους μαθητές της Γ` τάξης δημοτικού και πραγματοποιείται μόνο όταν η ελάχιστη απόσταση της μεταφοράς αυτής είναι 1.200 μέτρα και η μέγιστη 25.000 μέτρα. Με αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και με την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται υπέρβαση του προγραμματισμένου κόστους, δίνεται η δυνατότητα για δωρεάν μεταφορά των εν λόγω μαθητών για αποστάσεις από 600-1.200 μέτρα, σε ειδικές περιπτώσεις που σχετίζονται με την ασφάλεια της μετακίνησης και την προστασία της υγείας των μαθητών. Οι ανωτέρω μαθητές μεταφέρονται είτε με τα ίδια μέσα των Δήμων είτε των Περιφερειών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας είτε, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό ή κρίνεται οικονομικά ασύμφορο από πλευράς κόστους, με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, σύμφωνα με το κεφ. Γ του ιδίου άρθρου".

14. Στο άρθρο 2 Κεφάλαιο Γ' παρ. 2 της ως άνω Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 50025/19.9.2018 (ΦΕΚ Β' 4217/26.9.2018) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης σύμβασης. Η διαδικασία σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση της σύμβασης διενεργούνται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016.

α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β. του άρθρου 5.

β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται από ένα (1) έως τρία (3) έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. [...].

στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης, που καθορίζονται ως εξής:

στ.1) Ποσοστό προαίρεσης που καθορίζεται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της κάθε Περιφέρειας και αναγράφεται σαφώς και ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού, για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όπως και για την ύπαρξη

συνοδού, όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαιρέσεως, όπως και η δυνατότητα διακοπής της σύμβασης λόγω κατάρτησης δρομολογίου πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών.

στ.2) Δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού. Οι διαδικασίες του διαγωνισμού καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη και του ποσού της προαίρεσης, η αξία του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, οι τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

ζ. Για την ανάθεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών οι Περιφέρειες μπορούν να προσφεύγουν στις διαδικασίες των άρθρων 27, 28, 29, 32, 117 και 118 του ν. 4412/2016. Επίσης ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τη χρονική διάρκεια αυτών, οι Περιφέρειες δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις μεταφοράς μαθητών στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών ή συμφωνίας-πλαίσιο με βάση τις προβλέψεις των άρθρων 33 και 39 του ν. 4412/2016 αντίστοιχα”.

15. Περαιτέρω, στο άρθρο 5 της προαναφερθείσας ΚΥΑ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“Ως αρμόδια όργανα για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών της παρούσας είναι τα εξής: 1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας:

α. βεβαιώνει τους δικαιούχους μεταφοράς μαθητές, κατόπιν εξακρίβωσης της απόστασης της παρ. 1 του άρθρου 1. Σε περίπτωση κατά την οποία η διεύθυνση κατοικίας είναι ασαφής ή αμφισβητήσιμη, η τεχνική υπηρεσία του Δήμου όπου κατοικεί ο μαθητής βεβαιώνει με γεωαναφορά τον τόπο κατοικίας του καθώς και την απόσταση από το σχολείο φοίτησης. Κατά τον υπολογισμό της απόστασης, λαμβάνεται υπόψη η συντομότερη και ασφαλέστερη ενδεδειγμένη πεζή διαδρομή του τόπου κατοικίας των μαθητών από την είσοδο της σχολικής μονάδας στην οποία φοιτούν,

β. διαβιβάζει προς στην Περιφέρεια και κοινοποιεί στην οικεία Δ/ση Εκπαίδευσης έως και την 31η Ιανουαρίου κατάσταση των εκτιμώμενων δικαιούχων μεταφοράς μαθητών του επόμενου σχολικού έτους, βασιζόμενος στα στοιχεία των μαθητών του τρέχοντος έτους καθώς και στην πρόβλεψη για τις αναμενόμενες αποχωρήσεις και νέες εγγραφές. Στην ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνονται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας και η απόσταση από τη σχολική μονάδα σε χιλιόμετρα με προσέγγιση, τουλάχιστον, πρώτου δεκαδικού Ψηφίου. Με την έναρξη του σχολικού έτους και κατά τη διάρκεια αυτού την επικαιροποιεί σύμφωνα με τις νέες εγγραφές και αποχωρήσεις μαθητών. Η πιστοποίηση του τόπου κατοικίας του μαθητή για τον υπολογισμό της απόστασης, γίνεται με προσκόμιση λογαριασμού κοινής ωφέλειας στο όνομα του κηδεμόνα του μαθητή ή του κατά νόμο επιτρόπου αυτού. Στην περίπτωση της επιδότησης μαθητών (άρθρο

3), η πιστοποίηση του τόπου κατοικίας του μαθητή, γίνεται και με την προσκόμιση φωτοαντιγράφου του πίνακα 1 της τελευταίας φορολογικής δήλωσης του γονέα/των γονέων του παιδιού ή του κατά νόμο επιτρόπου του, όπου αναφέρονται τα προσωπικά στοιχεία του (ονοματεπώνυμο και διεύθυνση κατοικίας),

γ. βεβαιώνει τον αριθμό των διατεθέντων ειδικών μαθητικών δελτίων (ΕΜΔ),

δ. βεβαιώνει την πραγματοποίηση της καθημερινής μεταφοράς μαθητών, σύμφωνα με τα κεφ. Β και Γ του άρθρου 2 της παρούσας.

2. Η Περιφέρεια είναι αρμόδια:

α. για την πιστοποίηση της καταλληλότητας των ίδιων μεταφορικών μέσων, Δήμων και Περιφερειών του κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας και σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας όπως κάθε φορά ισχύουν,

β. για την τελική κατάρτιση των απαιτούμενων δρομολογίων για τη μεταφορά μαθητών, με ανάλυση των στοιχείων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών που λαμβάνει από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα για την κοστολόγησή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του κεφ. Β και τις παραγράφους 2 και 3 του κεφ. Γ, του άρθρου 2 της παρούσας, καθώς και την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται σ' αυτήν,

γ. για τη βεβαίωση του τρόπου μεταφοράς των μαθητών σύμφωνα με τα κεφ. Α, Β, Γ, του άρθρου 2 της παρούσας. Σε περίπτωση παρέκκλισης της σειράς προτεραιότητας των τρόπων μεταφοράς αναγράφεται στην εν λόγω βεβαίωση η τεκμηριωμένη αιτιολόγηση του επιλεγμένου τρόπου μεταφοράς για λόγους οικονομικότητας,

δ. για τη βεβαίωση των μαθητών οι οποίοι δικαιούνται το επίδομα του άρθρου 3,

ε. για την πιστοποίηση τήρησης των προδιαγραφών προσβασιμότητας των μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά μαθητών ΑΜΕΑ, ανεξαρτήτως σχολείου φοίτησης,

στ. για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για την ορθή εκτέλεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών.

Η αρμόδια για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της σύμβασης υπηρεσία ορίζει με απόφασή της, ως επόπτη, υπάλληλό της, με καθήκοντα που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 216 του ν. 4412/2016.

3. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες κατά περίπτωση είναι αρμόδιοι για τη βεβαίωση της δυνατότητας ή μη της χρήσης των ίδιων μεταφορικών μέσων που μπορούν να διαθέσουν για τη μεταφορά μαθητών, σύμφωνα με το κεφ. Β του άρθρου 2 της παρούσας, όπως και για τη βεβαίωση ύπαρξης ή μη των γραμμών της δημοτικής ή δημόσιας συγκοινωνίας και τα δρομολόγια αυτών, τα οποία εξυπηρετούν τους μαθητές, καθώς και τις στάσεις επιβίβασης και αποβίβασης εκάστου, όπως προκύπτει από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας διεύθυνσης.

4. Οι Διευθυντές Π/βάθμιας και Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης, ως διοικητικοί προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων, είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων σχετικά με: α. την ορθή καταχώρηση των στοιχείων των μαθητών που δικαιούνται τη δωρεάν μεταφορά, β. τη

βεβαίωση της κανονικής διεξαγωγής του δρομολογίου, γ. τη βεβαίωση της έγκαιρης μεταφοράς των μαθητών”.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 6 ορίζονται τα εξής: “Πανελλαδική εισαγωγή στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα my school - Η καταχώρηση και η επικαιροποίηση των στοιχείων δεδομένων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο εντός σχετικών πεδίων της πλατφόρμας my school (<https://myschool.sch.gr/>) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Για την ορθή καταχώρηση των στοιχείων αυτών υπεύθυνοι είναι οι Διευθυντές σχολικών μονάδων. Οι Περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα να αντλούν τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών”.

16. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 “Γνώμη – Πρόταση” παρ. 1 και 2 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999) “Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις” προβλέπεται ότι:

“1. Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της.

2. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης. Η μη αποδοχή της θετικής σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης, καθώς και η απόκλιση από την απλή γνώμη, πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς. [...]”.

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., της οποίας προηγήθηκε εντός του ίδιου έτους η διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την παροχή όμοιων υπηρεσιών προϋπολογισθείσας αξίας 15.423.237,33€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (Ιστορικό υπο 1), προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή γνώμης.

18. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής

Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Εξάλλου, το βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

19. Επισημαίνεται ότι, η τήρηση της προαναφερθείσας διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπ. δδ' του ν. 4013/2011, περί σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με την οποία *“η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής”*, συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας εκδόσεως της σχετικής διοικητικής πράξης περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και η μη τήρησή του συνεπάγεται ακυρότητα της πράξεως (βλ ΕΣ VI 3630/2013, 3631/2013), ενώ δεν χωρεί εκ των υστέρων έγκριση (βλ. Αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 38/2013, 369/2013, 80/2012, 159/2016, 160/2016, Δ15/2018 και Δ102/2018).

20. Περαιτέρω, στο άρθρο 20 παρ. 1 και 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) ορίζεται ρητώς ότι: *“Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) [...] Η γνώμη [...] πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης της πρότασης [...]”* (Νομικό πλαίσιο υπό 16).

21. Όπως προκύπτει ρητώς από τις ανωτέρω διατάξεις, η γνώμη πρέπει να προηγείται της έκδοσης της διοικητικής πράξης (εν προκειμένω της απόφασης διενέργειας της διαπραγμάτευσης), η δε σύμφωνη γνώμη δεσμεύει τον αποδέκτη της, δηλαδή το όργανο που ασκεί την αποφασιστική αρμοδιότητα, το οποίο υποχρεούται να εφαρμόσει το νόμο και να ενεργήσει κατά τον τρόπο που υποδεικνύει το όργανο που γνωμοδοτεί. Εάν διαφωνεί, δεν

δικαιούται να ενεργήσει αντίθετα προς την υπόδειξη της σύμφωνης γνώμης, δικαιούται, όμως, να απόσχει από κάθε ενέργεια, εφόσον έχει προς τούτο διακριτική ευχέρεια. Η τήρηση της διαδικασίας αυτής συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας εκδόσεως της σχετικής διοικητικής πράξης και η μη τήρησή του συνεπάγεται ακυρότητα της πράξεως της διοίκησης (βλ και ΝΣΚ 262/2008).

22. Συνεπώς, η έκδοση σύμφωνης γνώμης από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προϋποθέτει ότι, κατά το χρόνο υποβολής και εξέτασης του σχετικού αιτήματος, η αναθέτουσα αρχή δεν έχει προβεί στη λήψη σχετικής απόφασης διενέργειας διαπραγμάτευσης (βλ. σχετικά υπ' αριθμ. 1 κατευθυντήρια Οδηγία 1/2013 της Αρχής με ΑΔΑ ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ με θέμα: "Διαδικασία έκδοσης απόφασης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επί αιτημάτων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων περί παροχής σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης του αρ. 2 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) Ν.4013/2011").

23. Όπως προκύπτει από το προεκτεθέν ιστορικό το υποβληθέν αίτημα της ΠΕ Ημαθίας αφορά στο χρονικό διάστημα του Α' τριμήνου του σχολικού έτους 2019-2020, ήτοι στην χρονική περίοδο από 09-12-2019 έως 13-03-2020, η οποία κατά τον χρόνο έκδοσης παροχής της σύμφωνης γνώμης της Αρχής έχει κατά το μεγαλύτερο διάστημά της παρέλθει.

24. Κατόπιν των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, το οποίο επιτάσσει την υποβολή και εξέταση του σχετικού αιτήματος πριν η αναθέτουσα αρχή προβεί στη λήψη σχετικής απόφασης διενέργειας της διαπραγμάτευσης, ως προς το αίτημα του φορέα για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης παροχής των αιτουμένων υπηρεσιών κατά το χρονικό διάστημα από 09-12-2019 έως και 05-03-2020.

25. Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του επικαλούμενου στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 ως προς τις αιτούμενες υπηρεσίες κατά το χρονικό διάστημα 06-03-2020 έως 13-03-2020, ήτοι ως προς μία (1) ημέρα εκτέλεσης για κάθε ένα εκ των δέκα (10) υπό ανάθεση δρομολογίων.

Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 32 περ. 2 υποπερ. γ' του ν. 4412/2016 και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

ν) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπειγόντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

(γ) Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

26. Εν προκειμένω, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν στη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης, για το Α' τρίμηνο του σχολικού έτους 2019-2020, και ειδικότερα για την υλοποίηση δέκα (10) δρομολογίων - ήτοι εκατόν δέκα οκτώ (118) ημερών εκτέλεσης - κατά την χρονική περίοδο από 09-12-2019 έως 13-03-2020, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ' του ν. 4412/2016, όπως ρητώς μνημονεύεται στο σχετικό αίτημα.

Επισημαίνεται ότι η χρονική διάρκεια της υπό ανάθεση σύμβασης σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, θα αφορά στο υπόλοιπο (κατά τον χρόνο παροχής της σύμφωνης γνώμης της Αρχής) των ημερών εκτέλεσης των αιτούμενων δρομολογίων, ήτοι σε μία (1) ημέρα εκτέλεσης για κάθε ένα εκ των δέκα (10) δρομολογίων (Ιστορικό υπό 24).

27. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες

Η επικαλούμενη από την αιτούσα κατεπείγουσα ανάγκη αφορά στην "ανάθεση δέκα (10) νέων δρομολογίων για το σχολικό έτος 2019-2020, προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20% 4.667,52 ευρώ χωρίς ΦΠΑ".

Ειδικότερα, σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22-01-2020 αίτημά της προς την Αρχή η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ΠΕ Ημαθίας επικαλείται τα εξής:

"[...] Όσον αφορά τα ανωτέρω νέα δρομολόγια που αφορούν το αίτημά μας και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ.2 του Ν. 4286/2014 (Α'194) περί ανάθεσης νέων δρομολογίων σε συνδυασμό με το άρθρο 2 κεφάλαιο Γ παρ.2 περ. ζ της αριθ. 50025/19.9.2018 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4217/Β'/26.9.2018) και τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν.4625/2019 (Α' 139), για την ανάθεση των νέων δρομολογίων εξαιτίας νέων αναγκών που προέκυψαν μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού και που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπήρχε σε προγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις π.χ. Ν.4415/2016), αιτούμαστε την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρου 32 παρ.2γ του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) επισημαίνοντας τα εξής: [...]

Εκτός των ανωτέρω το κατεπείγον του αιτήματος απορρέει και από το θεμελιώδες δικαίωμα του ανηλίκου για ακώλυτη πρόσβαση στη δωρεάν παιδεία (άρθρα 16 και 21 του Συντάγματος και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, Α' 192), επιταγές που διαγράφουν οι συνταγματικές διατάξεις και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης. [...]" (Ιστορικό υπό 3).

Κατά συνέπεια, έχοντας υπόψη τους ανωτέρω ισχυρισμούς της αιτούσας καθώς και τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία συνέχεται με την άσκηση του κατά τα ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος των μαθητών των συγκεκριμένων δημοσίων σχολείων της Π.Ε. Ημαθίας για δωρεάν παιδεία, θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης για την ανάθεση των εν θέματι υπηρεσιών, οι οποίες δεν θα μπορούσαν σε κάθε περίπτωση να καλυφθούν δια του από 02-09-2019 προκηρυχθέντος ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022, προϋπολογισθείσας δαπάνης 15.423.237,33€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., καθώς δεν συμπεριελήφθησαν στο αντικείμενο του διαγωνισμού αυτού ούτε στα τεθέντα στην οικεία με αρ. 05/2019 (ΑΔΑΜ: 19PROC005502130) διακήρυξη δικαιώματα προαίρεσης (Ιστορικό υπό 1 και 3).

Παράλληλα, όπως βεβαιώνει η αιτούσα, "επειδή στις 30-6-2019 δεν βρίσκονταν σε ισχύ συμβάσεις μεταφοράς μαθητών, που να αφορούν το αντικείμενο της κολύμβησης στη συγκεκριμένη περιοχή (Νάουσα), οι νέες αυτές ανάγκες που προέκυψαν μετά την προκήρυξη του διεθνούς διαγωνισμού δεν μπορούσαν να καλυφθούν με παράταση συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 4625/2019 (Α'139)" (Ιστορικό υπό 4).

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Σύμφωνα με το προαναφερθέν έγγραφο-αίτημά της, η Π.Ε. Ημαθίας θεμελιώνει το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης στις εξής περιστάσεις:

“Με την έναρξη του νέου σχολικού έτους 2019-2020 και μετά την επικαιροποίηση των στοιχείων μεταφοράς μαθητών από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ημαθίας δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών για τη διεξαγωγή της κολύμβησης και ως εκ τούτου διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας το αριθμ.772471 (3302)/17.12.2019 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου έγγραφο του Τμήματος Δια βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης, που αφορά την ανάθεση δέκα (10) νέων δρομολογίων για το σχολικό έτος 2019-2020, προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης 20% 4.667,52 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Όσον αφορά τα ανωτέρω νέα δρομολόγια [...] αιτούμαστε την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρου 32 παρ.2γ του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) επισημαίνοντας τα εξής:

1) Τα δρομολόγια αυτά προέκυψαν μετά την προκήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού σύμφωνα με τα νέα στοιχεία μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2019-2020 όπως αυτά διαβιβάστηκαν με το αριθ. πρωτ. Φ.24.16140/16.12.2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ημαθίας, στο Τμήμα Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας & Απασχόλησης και ως εκ τούτου αποτελούν απρόβλεπτα για την υπηρεσία γεγονότα. [...].”

Σύμφωνα με το προεκτεθέν ιστορικό διαπιστώνεται ότι πράγματι η Περιφερειακή Διεύθυνση Α' Βάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, απέστειλε τις νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών ως προς τα δέκα (10) αιτούμενα δρομολόγια για την διεξαγωγή της κολύμβησης του Α' τριμήνου, ήτοι για το χρονικό διάστημα από 09-12-2019 έως 13-03-2020, με το με αρ. πρωτ. Φ24/16140/06-12-2019 έγγραφό της με θέμα: “Μεταφορά μαθητών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα κολύμβησης του Υ.ΠΑΙ.Θ.” στην Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας (αρ. πρωτ. εισερχ. 772471(3302)/09-12-2019 - Ιστορικό υπό 2).

Το παραπάνω γεγονός συνδέεται με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη της ανάθεσης των εν θέματι δρομολογίων, κατά τα αναφερόμενα υπό προϋπόθεση (iii) στην παρούσα, δεν ανάγεται δε στη σφαίρα ευθύνης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ΠΕ Ημαθίας και, συνεπώς, δεν ήταν δυνατόν να είχε προβλεφθεί από αυτήν κατά την προκήρυξη στις 02-09-2019 του (αναφερόμενου υπό 1 της παρούσας) ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων, προϋπολογισθείσας δαπάνης 15.423.237,33€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., καθώς οι συγκεκριμένες ανάγκες μεταφοράς μαθητών ήρθαν σε γνώση της την 09-12-2019.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες για αυτήν περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

Στην κρινόμενη υπόθεση διαφαίνεται ότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη για την ανάθεση της εκτέλεσης - έως τη λήξη του Α' τριμήνου του σχολικού

έτους 2019-2020 - των δέκα (10) δρομολογίων μεταφοράς μαθητών για την διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης, στα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, οφείλεται σε γεγονός που ήλθε σε γνώση της ΠΕ Ημαθίας την ημέρα κατά την οποία θα όφειλε να εκκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης μεταφοράς των μαθητών προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του Α' τριμήνου (09-12-2019), συνεπώς κατ' επίκληση της αναθέτουσας, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 817546(6389)/22-01-2020 έγγραφό της, αποτελεί απρόβλεπτο για την υπηρεσία γεγονός.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Σύμφωνα με το προεκτεθέν ιστορικό, η ανάγκη για την κάλυψη των δέκα (10) δρομολογίων μεταφοράς μαθητών Α' βάθμιας εκπαίδευσης για την διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης, για το Α' τρίμηνο του σχολικού έτους 2019-2020, προέκυψε μετά την προκήρυξη (02-09-2019) του ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων του άρθρου 5 του ν.4412/2016.

Συγκεκριμένα, η Περιφερειακή Διεύθυνση Α' Βάθμιας Εκπαίδευσης, απέστειλε στην Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας τον πίνακα υλοποίησης του προγράμματος κολύμβησης μαθητών Δημοτικών σχολείων για την Α' περίοδο του σχ. έτους 2019-2020, ήτοι για το διάστημα από 09-12-2019 έως 13-03-2020, μόλις την ημέρα έναρξης των μετακινήσεων (09-12-2019). Ακολούθως, ο ως άνω πίνακας κοστολογημένων δρομολογίων με ενδεικτική τιμή καυσίμου (Σεπτεμβρίου 2019), προκειμένου να προϋπολογισθεί η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης και να ξεκινήσει η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, διαβιβάστηκε στις 17-12-2019 από την Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος στην Διεύθυνση Οικονομικού & Ανθρώπινων Πόρων της ΠΕ Ημαθίας, με ημερομηνία παραλαβής του την 27^η-12-2019.

Εν προκειμένω, ως προς την έγκαιρη εκκίνηση των διοικητικών ενεργειών στις οποίες όφειλε να προχωρήσει η ΠΕ Ημαθίας κατόπιν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το σχετικό αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης απεστάλη στην ΕΑΑΔΗΣΥ την 22^η-01-2020 – ήτοι σχεδόν 1 μήνα μετά την παραλαβή των κοστολογημένων και οριστικοποιημένων προς ανάθεση δρομολογίων, το οποίο μάλιστα, από λάθος της αναθέτουσας εστάλη στην παρελθούσα ταχυδρομική διεύθυνση της Αρχής οδηγώντας σε περαιτέρω χρονική καθυστέρηση δέκα εννέα (19) ημερών (ημερ. παραλαβής αιτήματος 10-02-2020).

Σε σχέση με τα ανωτέρω και προς επίρρωση της επιμέλειάς της η αναθέτουσα αρχή στο με αρ. πρωτ. 142108(1000)/04-03-2020 έγγραφό της αναφέρει τα εξής:

“Σύμφωνα με το άρθρο 63 παρ. 2, του Ν. 4415/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 του Ν.4445/2016, άρθρο 108 του Ν. 4485/2017, άρθρο 45 του Ν. 4508/2017, άρθρο 3 του Ν. 4528/2018, και το άρθρο 21 του Ν. 4563/2018 η ανάθεση των δρομολογίων μεταφοράς μαθητών για τη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης γινόταν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, άρθρο 32 του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ/147), και κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων περί έγκρισης της διαδικασίας από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.

Εφόσον δεν υφίσταται πλέον η ανωτέρω δυνατότητα κατά τις διατάξεις του Ν. 4625/2019 (Α'139), εκτός αν υπάρξει τροποποίηση, η υπηρεσία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αντιμετωπίζει τα εν λόγω δρομολόγια ως νέες ανάγκες, που προκύπτουν μετά την προκήρυξη του διεθνούς

διαγωνισμού, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη. Θα συμπεριληφθούν επομένως στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των νέων δρομολογίων του διεθνούς διαγωνισμού. Ωστόσο τα δρομολόγια κολύμβησης αποτελούν ιδιαίζουσα περίπτωση, διότι δεν αφορούν συγκεκριμένες επαναλαμβανόμενες ανάγκες” (Ιστορικό υπό 4).

(ν) ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. αποφάσεις 56/2015 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Επομένως το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. πχ. αποφάσεις Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής). Στην ίδια λογική, όπως έχει κριθεί με τη Δ84/2019 απόφαση της Αρχής επί αιτήματος διαπραγμάτευσης αναθέτουσας αρχής υποβληθέντος υπό την ίδια ως άνω νομική βάση, “δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπειγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση εκείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών”.

Στην υπό εξέταση περίπτωση, σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22-01-2020 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 832/10-02-2020) αίτημά της η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ΠΕ Ημαθίας αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για το Α' τρίμηνο του σχολικού έτους 2019-2020, και ειδικότερα για την υλοποίηση δέκα (10) δρομολογίων κατά την περίοδο από 09-12-2020 έως 13-03-2020 (εκατόν δέκα οκτώ (118) ημερών εκτέλεσης).

Εκ των ανωτέρω αιτουμένων, εν προκειμένω εξετάζεται η προϋπόθεση **του αναγκαίου μέτρου** για την υλοποίηση δρομολογίων κατά την χρονική περίοδο από σήμερα 06-03-2020 έως και 13-03-2020, ήτοι για το εναπομείναν έως τη λήξη της σύμβασης διάστημα, καθώς κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Γνώμης έχει παρέλθει το αιτούμενο χρονικό διάστημα από 09-12-2019 έως και 05-03-2020 διότι η παρούσα Γνώμη δεν έχει αναδρομική ισχύ καλύψεως του προγενέστερου διαστήματος.

Συναφώς, στο με αρ. πρωτ. 142108(1000)/04-03-2020 έγγραφό της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει

τα εξής: “[...] σχετικά με το αριθ. πρωτ. 817546(6389)/22.01.2020 αίτημα σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, δρομολογίων μεταφοράς μαθητών α’ περιόδου σχολικού έτους 2019-2020, το υπόλοιπο της μετακίνησης αφορά (κατά το χρόνο παροχής της σύμφωνης γνώμης της αρχής), μία ημέρα εκτέλεσης για κάθε δρομολόγιο [...]”. (Ιστορικό υπό 4).

28. Κατόπιν των ανωτέρω, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις, διαπιστώνεται ότι ως προς το αίτημα του φορέα για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αφορούν στη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης, για το Α’ τρίμηνο του σχολικού έτους 2019-2020, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ’ του ν. 4412/2016, ως προς την ανάθεση σύμβασης για την κάλυψη των αναγκών του χρονικού διαστήματος από 06-03-2020 έως 13-03-2020.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, συνολικού προϋπολογισμού 7.053,12€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιώματος προαίρεσης, του Α’ τριμήνου του σχολικού έτους 2019-2020, ως προς την κάλυψη των αναγκών του χρονικού διαστήματος έως τη λήξη της αιτούμενης σύμβασης και ειδικότερα , αποκλειστικά και μόνον για την υλοποίηση δρομολογίων κατά την περίοδο από σήμερα 06-03-2020 έως και 13-03-2020, διότι η παρούσα Γνώμη δεν έχει αναδρομική ισχύ καλύψεως του προγενέστερου διαστήματος και αυτό στα πλαίσια του αναγκαίου μέτρου, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ’ του ν. 4412/2016, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 6 Μαρτίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης